

In gesprek met leesmediaconsulent Angela Stassen, over de pilot de Bibliotheek op School (dBoS) in het nieuwkomersonderwijs

Angela Stassen is leesmediaconsulent bij de bibliotheek Bibliorura in Roermond. Afgelopen periode begeleidde zij de pilot de Bibliotheek op school (dBoS) binnen het nieuwkomersonderwijs. Hoe werkt zo'n samenwerking met een ISK, wat levert het op en waarom is structurele samenwerking volgens haar een must? Daarover gingen we met haar in gesprek.

De pilot van de Bibliotheek op school in het nieuwkomersonderwijs

"Het leesbevorderingsprogramma de Bibliotheek op school bestaat eigenlijk al heel lang en is gestart in 2008," vertelt Angela. "Het programma richtte zich vooral op het regulier onderwijs: samenwerken met scholen aan leesbevordering, een rijk en aantrekkelijk boekenaanbod en docenten ondersteunen in hun rol als leesbevorderaar. Want als je als docent zelf niet zo van lezen houdt, is het lastig leerlingen enthousiast te krijgen."

In de pilot in de ISK NT2 Mundium College was dat niet anders, maar lag de focus wel iets anders.

"Bij een reguliere school kun je werken met een vaste basiscollectie. Op een ISK is dat complexer. Je hebt te maken met verschillende taalniveaus, alfagroepen, leerlingen die wel kunnen lezen maar alleen in hun thuistaal, en jongeren die nog nauwelijks gealfabetiseerd zijn. Je wil boeken inzetten die passen bij hun leeftijd en belevingswereld, maar tegelijk toegankelijk zijn. Dat is best een uitdaging."

Daarom werd breed gekeken naar alternatieve vormen van lezen. "We hebben ingezet op makkelijk te lezen en anderstalige boeken, maar ook op tekstloze prentenboeken. Dat bleek een schot in de roos. Leerlingen kunnen dan zelf het verhaal maken en de docent kan het aanpassen aan het niveau van de groep. Dat geeft veel ruimte voor creativiteit en gesprekken."

Ook monitoring is een belangrijk onderdeel van dBoS. "Normaal gesproken is de monitor vrij talig. Voor de ISK hebben we samen met het landelijke kernteam een nieuwe, visueel aantrekkelijke versie gemaakt. Simpler taalgebruik, duidelijke

pictogrammen en toegespitst op wat je juist in de ISK wil weten. De school was daar heel enthousiast over.”

De rol van de leesmediaconsulent

“Ik ben als leesmediaconsulent vanaf de start betrokken,” legt Angela uit. “Eerst haal ik op wat een school nodig heeft: wat zijn de uitdagingen van docenten in hun dagelijkse onderwijs, welke vragen leven er in het team? Aan de hand daarvan formuleren we samen de pijlers van de samenwerking.”

Die samenwerking is structureel ingebed. “Twee keer per jaar schuif ik aan bij het schoolbrede overleg. Dan kijken we: wat hebben we in gang gezet, wat is er mee gedaan, wat werkte goed, wat kan beter? Het team voelt zich daardoor eigenaar van het proces. Dat is zó belangrijk: leesbevordering werkt alleen als het hele team meedoet.”

Daarnaast verzorgt Angela veel inspiratie voor het team. “Ik stuur werkvormen die ze meteen kunnen inzetten: denk bijvoorbeeld aan een andere titel verzinnen voor een gelezen boek, tekenen bij een verhaal voor alfagroepen of klasgesprekken over boeken vormgeven. Zo blijft lezen op een positieve manier in beeld.”

De samenwerking tussen ISK-docenten en de consulent

“De school denkt vanaf dag één heel actief mee,” zegt Angela. “Er worden structureel twee leescoördinatoren vrijgeroosterd om te kijken hoe we dBos op deze school het beste kunnen vormgeven. We hebben periodieke contactmomenten en kiezen elke maand een thema. Bij dat thema kies ik drie boeken en

maak ik een korte animatie of videofragment om leerlingen te prikkelen via *narrow casting*, waarbij informatie via digitale beeldschermen wordt getoond. Zo is lezen niet alleen iets voor de taalles, maar iets wat overal terugkomt.”

Docenten van alle vakken doen mee. “Bij aardrijkskunde bijvoorbeeld: in plaats van een stukje uit de methode kun je een spannend fragment voorlezen uit een boek over vulkanen. Rijke taal, meer betrokkenheid en toch hetzelfde thema.”

De leerlingen worden actief betrokken. “Er is nu zelfs een biebcrow: leerlingen die helpen bij het uitlenen, advies geven, en meedenken over de collectie. We hebben meer aanmeldingen dan plekken. Dat zegt genoeg!”

Leerzame lessen uit de pilot

“Structuur en eigenaarschap maken het verschil,” vertelt Angela. “Wekelijks naar de schoolbieb, vaste leesmomenten, leeskwartiertjes... het geeft rust. Leerlingen weten wat ze kunnen verwachten en krijgen de tijd om een passend boek te kiezen.”

Daarnaast bleek het team cruciaal. “Als docenten enthousiast zijn, straalt dat af op leerlingen. En dat zagen we ook echt gebeuren: leerlingen vonden steeds makkelijker hun weg in de collectie. Zelfs twijfelaars vonden uiteindelijk hun boek.”

Het resultaat van de samenwerking

“De samenwerking heeft een heel positief leesklimaat opgeleverd,” zegt Angela. “Leerlingen praten met elkaar over boeken, helpen elkaar bij het kiezen, en doen actief mee aan leesprojecten.

De school doet mee aan campagnes zoals Heel de klas leest. Ook grotere projecten slaan enorm aan: vorig jaar werkten ze in alle vakken met het boek *The Hate U Give*. Er waren lesbrieven, een makkelijk-lezen-versie, filmfragmenten... van mens en maatschappij tot rekenen/wiskunde werkte iedereen in dezelfde context. Dat blijft hangen.”

Ook op burgerschapsniveau is de impact groot. “De school werkt sterk aan wereldburgerschap. Boeken geven prachtige aanknopingspunten voor gesprekken over oorlog, vriendschap, identiteit. We koppelen daar steeds literatuur aan.”

Tips voor ISK-docenten

“Een structurele samenwerking tussen ISK en de bibliotheek is absoluut een meerwaarde,” zegt Angela zonder twijfel. “Ik zou bijna zeggen: het is een must. Vooral voor deze leerlingen. Laat ze vanaf dag één zien dat lezen leuk kan zijn. Dat kan ook met graphic novels, boeken in de thuistaal, of verhalen die aansluiten bij hun interesses. Laat ze meepraten over de collectie. Dan wordt de bieb iets van hén.”

Ze sluit af met een laatste belangrijke tip: “Betrek het hele team vanaf het begin en zorg dat één of twee medewerkers tijd en passie hebben voor leesbevordering. Blijf zichtbaar, blijf in gesprek en blijf uitbreiden wat werkt. Dan ontstaat er een duurzaam leesklimaat waar leerlingen profijt van hebben.”

Ken jij iemand uit de LOWAN-vo community die we écht niet mogen vergeten voor deze rubriek? Geef het (stokje) door via community@lowan-vo.nl.

Over de LOWAN-vo community

Dit interview is onderdeel van de rubriek ‘In gesprek met’ van de LOWAN-vo community: hét online platform voor kennisdeling over onderwijs aan nieuwkomers.

De LOWAN-vo community brengt professionals samen die werken in het (nieuwkomers)onderwijs, zowel in de ISK als in het vervolgonderwijs. Op het platform kunnen zij ervaringen uitwisselen, vragen stellen, met vakgenoten in gesprek gaan en kennis delen.

- Meer informatie vind je op de [website van LOWAN](#)
- Een gratis community-account aanmaken? Dat kan via www.lowan-vo.nl